

Huygens
college

openbare scholengemeenschap
te Heerhugowaard voor
vwo, havo en vmbo

Informatieboekje

2 vmbo-tl/havo schooljaar 2025-2026

Inhoud

Beste leerlingen en ouders.....	2
Het VMBO	3
Vakkenkeuze voor 3de klas vmbo-tl	4
Praktijkgerichte vakken	5
Profielen vmbo-tl	6
Keuzeformulier op papier	7
Doorstromen Mbo of Havo	8
Gevolgen keuze voor Havo	9
Werken met Qompas	10
Tot slot	11
Havo profielkeuzeformulier	12

Beste leerlingen en ouder(s), verzorger(s),

In het tweede leerjaar kiezen de leerlingen uit 2 vmbo-tl/havo een vakkenpakket voor het derde leerjaar vmbo-tl. In deze brochure vindt u informatie die u kunt gebruiken om uw zoon/dochter te helpen bij het maken van de juiste keuze.

LET OP! Volgend schooljaar kan uw zoon/dochter een praktijkgericht vak kiezen voor leerjaar 3 vmbo-tl. Dit is Technologie en Toepassing (T&T) of Economie & Ondernemen (E&O). De informatie hierover vindt u verderop in dit boekje.

Welk vakkenpakket gekozen wordt hangt o.a. af van de capaciteiten en interesses van de leerling en de ideeën die er zijn over het vervolgonderwijs.

We verwachten dat er vanuit de 2 vmbo-tl/havo klassen ook leerlingen door zullen stromen naar 3 havo. Het maken van een keuze voor de profielvakken voor de havo is pas in de 3de klas aan de orde. Omdat we in deze periode nog niet exact weten wie erdoor zal gaan naar 3 havo en wie er doorgaat naar 3 vmbo-tl vragen we alle leerlingen om na te denken over de vakkenkeuze in 3 vmbo-tl en deze in te vullen

De leerlingen krijgen tijdens de Huygensdagen in december voorlichting en maken een eerste keuze in Zermelo. Op 20 januari 2026 volgt een informatieavond voor ouders. De keuze kan tot 1 april 2026 naar wens veranderd worden. Na deze datum is de keuze definitief. In de week voor 1 april krijgen de leerlingen en ouders nog een mail met het verzoek om de keuze te controleren.

Deze informatiebrochure krijgt uw zoon/dochter ook nog uitgedeeld in de mentorles, zodat u hem zowel fysiek als digitaal in uw bezit heeft.

Mocht u naar aanleiding van deze brochure vragen hebben dan kunt u per mail, meijer.m@huygens.nl contact opnemen. We kunnen dan indien nodig een afspraak maken.

N.B. In het vervolg van deze brochure richt ik me in de tekst tot de leerlingen.

Met vriendelijke groet,
M.A. Meijer
meijer.m@huygens.nl

Het Voorbereidend Middelbaar BeroepsOnderwijs:

Het vmbo kent zogenaamde leerwegen:

- theoretische leerweg, deze leidt op voor MBO niveau (3) 4
- kaderberoepsgerichte leerweg, deze leidt op voor MBO niveau 3 (4)
- basisberoepsgerichte leerweg, deze leidt op voor MBO niveau 2

We bespreken hier de theoretische leerweg.

Binnen de leerwegen zijn er 4 profielen met bijbehorende verplichte vakken. Voor het **eindexamenjaar 4 vmbo-tl** moet je minimaal 1 profiel kiezen:

Je kunt uit de volgende profielen kiezen:

<u>Profielen</u>	<u>Verplichte vakken</u>
Economie	economie + Duits of economie + Frans of economie + wiskunde
Zorg & Welzijn	biologie + geschiedenis of biologie + aardrijkskunde of biologie + wiskunde
Techniek	wiskunde + natuurkunde (nsk1)
Groen	wiskunde + biologie of wiskunde + natuurkunde (nsk1)

Het is verstandig om bij het kiezen van de vakken **voor 3 vmbo-tl** rekening te houden met de profielen in 4 vmbo-tl. Deze profielen sluiten vervolgens aan op de verschillende opleidingen in het MBO. Het is zeer goed mogelijk dat een leerling met zijn vakkenpakketkeuze in meerdere profielen past, zelfs in alle vier de profielen is mogelijk. Dit is alleen maar positief voor een brede doorstroming en mogelijkheden op het MBO.

Vakkenkeuze voor de 3^e klas vmbo-tl

Volgend schooljaar zijn de vakken Nederlands, Engels, wiskunde, scheikunde en lichamelijke opvoeding verplicht. Daar komen de volgende vakken bij: maatschappijleer, KCKV en scheikunde, maar er gaan ook vakken af, afhankelijk van welke vakken je kiest!

Kort gezegd komt het erop neer dat je 6 van de 10 mogelijke vakken kiest. Je kan kiezen uit:

Frans of Duits

economie

biologie

geschiedenis

aardrijkskunde

natuurkunde

beeldende handvaardigheid

economie & ondernemen of technologie & toepassing.

Je laat dus 4 vakken vallen, waarbij je bij de keuze voor t&t of e&o er maximaal één kan kiezen.

Hetzelfde geldt voor de vreemde talen Duits of Frans.

Wel is het mogelijk beide niet te kiezen.

Pas in het 3e leerjaar vmbo-tl kies je je examenvakken voor klas 4. Je laat dan weer 3 - 4 vakken vallen.

In het 4e leerjaar vmbo-tl doe je in 6 of 7 vakken examen.

In het vmbo wordt het examenprogramma verdeeld over het 3^e en 4^e leerjaar. De vakken maatschappijleer en KCKV (kunstvakken incl. CKV) rond je in het 3^e leerjaar af met een schoolexamen en hier doe je dus geen centraal eindexamen in. Voor een aantal vakken zoals bijvoorbeeld lo, biologie, wiskunde, natuurkunde, t&t en e&o wordt geëxamineerd in het 3^e en 4^e leerjaar. Voor de overige vakken is het examenprogramma met bijbehorende onderdelen alleen in het 4^e leerjaar (dit kan elk jaar aangepast worden).

Praktijkgerichte examenvakken: - technologie en toepassing (t&t), - economie en ondernemen (e&o)

Vanaf het schooljaar 2020-2021 biedt onze school twee nieuwe praktijkgerichte vakken aan in leerjaar 3 vmbo-tl. Technologie en toepassing (t&t) en economie en ondernemen (e&o).

Tijdens de Huygensdagen (projectweken) maken de leerlingen in het 2de jaar kennis met deze vakken.

Ze onderscheiden zich daarbij van de theoretische vakken, doordat leerlingen praktische ervaring opdoen in en buiten de school. Dit doen ze onder andere door aan de slag te gaan met levensechte opdrachten uit de regio. Er zijn geen centrale eindexamens, alleen schoolexamens.

Bij beide vakken wordt minder de nadruk gelegd op vakvaardigheden, maar juist meer op vaardigheden die gevraagd worden door mbo-4 opleidingen zoals organiseren, leidinggeven, plannen, presenteren en ICT-vaardigheden. Ook wordt er in de ontwikkeling beter aangesloten op de havo.

Technologie en Toepassing (T&T): Bij het vak T&T ligt de nadruk op werken met technologische ontwikkelingen zoals: laserprinters en -snijders, 3D-printers, VR-brillen en andere technologische ontwikkelingen.

Economie en Ondernemen (E&O): Bij het vak E&O ligt de nadruk op het bedrijfsleven en lossen leerlingen problemen van bedrijven op. De leerlingen ontwikkelen vaardigheden die nodig zijn voor bijvoorbeeld een eigen bedrijf, in het bedrijfsleven of bij de overheid.

BEKIJK EN BESPREEK DIT GOED SAMEN MET JE OUDERS ALS DIT JE EEN INTERESSANTE KEUZE LIJKT!

Profielen vmbo-tl

In het vmbo zijn er vier profielen. Leerlingen kiezen voor het derde leerjaar een profiel met bijbehorend profiel vak en kiezen vervolgens nog vijf andere vakken. Als in het gekozen vakkenpakket meerdere profielvakken zoals economie, biologie of natuurkunde zitten, dan valt de leerling ook in meerdere profielen, wat later meer keuze geeft voor het examenjaar en de Havo.

Een leerling laat dus ook vier vakken vallen, die niet meer kunnen worden gekozen in leerjaar vier.

Er volgt nu informatie en een korte uitleg over de profielen en het bijbehorende profiel vak.

Economie: profiel vak economie

Het profiel economie sluit aan op veel mbo-opleidingen gericht op handel, ondernemerschap, economie, dienstverlening, media en administratie. Met deze opleidingen kan je bijvoorbeeld manager, bedrijfsadministrateur of ondernemer worden.

Techniek: profiel vak natuurkunde

Het profiel Techniek sluit aan op veel mbo-opleidingen die gericht zijn op constructie, vakmanschap, bouwen en installatie. Denk bijvoorbeeld aan beroepen als luchtvrachtspecialist of onderhoudsmonteur.

Zorg en Welzijn: profiel vak biologie

Het profiel Zorg en Welzijn sluit aan op veel mbo-opleidingen gericht op onderwijs, sport, welzijn en zorg. Met deze opleidingen kan je bijvoorbeeld in het laboratorium werken, in de kinderopvang, ouderenzorg of onderwijsassistent worden.

Landbouw: profiel vak natuurkunde of biologie

Het profiel Landbouw sluit aan op relatief weinig mbo-opleidingen op niveau 3 en 4. Opleidingen die aansluiten zijn gericht op voedsel, groen en duurzaamheid.

Hoe ziet de keuze er uit?

Stap 1: leerling kiest een profiel met bijbehorend profiel vak

Stap 2: leerling kiest nog 5 andere vakken uit: economie, natuurkunde, biologie, Duits of Frans, geschiedenis, aardrijkskunde, beeldende vorming en handvaardigheid (Bha), economie en ondernemen (E&O) of technologie en toepassing (T&T)

Bij de schuingedrukte onderstreepte vakken kan er elke keer maar een vak worden gekozen.

Profielkeuzeformulier

Keuzeprofiel	Profielvak	5 vrij te kiezen vakken	verplicht TL3	
 Economie	 EC	 NA GS BHA BI AK	 FA T&T DU E&O	 WI SK MA LO NE EN KCKV ML
 Zorg & Welzijn	 BI	 NA GS BHA EC AK	 FA T&T DU E&O	 WI SK MA LO NE EN KCKV ML
 Techniek	 NA	 EC GS BHA BI AK	 FA T&T DU E&O	 WI SK MA LO NE EN KCKV ML
 Landbouw	 BI NA	 NA GS BHA BI AK	 FA T&T DU E&O	 WI SK MA LO NE EN KCKV ML

Je kiest of FA óf DU of beide niet

Je kiest of T&T óf E&O of beide niet

Doorstroom 4 vmbo-tl naar MBO

Er zijn op dit moment ruim 500 opleidingen op de MBO's in Nederland. Voor geen enkele opleiding gelden toelatingseisen qua vakkenpakket. Wel zijn er toelatingstesten, zoals bijvoorbeeld een sporttest voor het CIOS, een portfolio voor creatieve opleidingen, een screentest voor de acteursopleiding. Wanneer je geen havo-ambities hebt, kan je dus elk vak laten vallen, zolang de vakken die je wel kiest, maar in een profiel passen.

Doorstroom 4 vmbo-tl naar 4 havo op het Huygens College

Het is mogelijk om van 4 vmbo-tl door te stromen naar 4 havo. Op pagina 10 vind je het overzicht van de profielen van de havo en de vakken die daarbij gekozen kunnen worden. Om de mogelijkheid voor deze overstap open te houden is het van belang om de informatie uit deze bijlage mee te nemen in de vakkenkeuze.

Leerlingen uit 4 vmbo-tl kunnen onder bepaalde voorwaarden doorstromen naar 4 havo. De voorwaarden die onze school stelt zijn als volgt:

- Een keuze voor een vakkenpakket dat aansluit bij een van de vier mogelijke profielen
- Een behaald vmbo-tl diploma bestaande uit **zeven vakken**
- Bij een keuze voor een havo-profiel met wiskunde B, is het verplicht een stukje extra wiskundestof door te werken en voldoende af te ronden met een toelatingstoets.

Als je later via 4 vmbo-tl wilt doorstromen naar de 4^e klas havo moet je dus bij het kiezen van de keuzevakken voor de 3^e klas vmbo-tl al met bovenstaande rekening houden.

De profielkeuze voor 4 havo kan je als bijlage zien op pagina 12.

Leerlingen die vanuit 2 vmbo-tl/havo direct doorstromen naar 3 havo krijgen in het 3^e leerjaar de profielkeuze voor 4 havo voorgelegd.

Gevolgen per vak voor een doorstroom naar 4 havo op het Huygens College

Je laat vallen: Duits + Frans.

De gevolgen voor 4 vmbo-tl: geen, je kunt nog alle profielen kiezen.

De gevolgen voor het mbo: Voor sommige opleidingen is Duits of Frans een pré. Denk bv. aan opleidingen in de toeristische richting.

De gevolgen voor een doorstroom van 4 vmbo-tl naar 4 havo: je kunt het profiel Cultuur en Maatschappij niet meer kiezen (zie de bijlage havo-profielen)

Je laat vallen: Geschiedenis.

De gevolgen voor 4 vmbo-tl: geen, je kunt nog alle profielen kiezen.

De gevolgen voor het mbo: geen, je kunt nog alle opleidingen in alle sectoren kiezen.

De gevolgen voor een doorstroom van 4 vmbo-tl naar 4 havo: er zijn geen concrete en beperkende gevolgen, echter is geschiedenis een verplicht onderdeel van het profiel C&M. Hier moet je dus wel rekening mee houden en je bewust van zijn. (Zie de bijlage havo-profielen)

Je laat vallen: Biologie.

De gevolgen voor 4 vmbo-tl: het profiel Zorg & Welzijn kan niet gekozen worden.

De gevolgen voor het mbo: praktisch geen, alleen is biologie wel een pré voor de opleiding verpleegkunde en sommige laboratorium opleidingen.

De gevolgen voor een doorstroom van 4 vmbo-tl naar 4 havo: je kunt het profiel Natuur en Gezondheid niet meer kiezen (zie de bijlage havo-profielen)

Je laat vallen: Economie.

De gevolgen voor 4 vmbo-tl: het profiel Economie kan niet gekozen worden.

De gevolgen voor het mbo: geen, maar voor een aantal opleidingen binnen de economische sector is economie wel een pré.

De gevolgen voor een doorstroom van 4 vmbo-tl naar 4 havo: er zijn geen concrete en beperkende gevolgen, echter is economie een verplicht onderdeel van het profiel E&M. Hier moet je dus wel rekening mee houden en je bewust van zijn. (Zie de bijlage havo-profielen)

Werken met Qompas

We willen onze leerlingen zo goed mogelijk voorbereiden op de keuzes die gemaakt moeten worden voor de toekomst. Daarom hebben we een LOB – programma ontwikkeld (loopbaanontwikkeling en -begeleiding). We maken daarin gebruik van de methode Qompas. Dit is een moderne lesmethode voor de keuzebegeleiding. Het is een (deels) online programma, dat qua opbouw en vormgeving nauw aansluit bij de belevingswereld van leerlingen. Bovendien bevat de methode uitgebreide en actuele informatie over vakken, profielen, beroepen en vervolgopleidingen. Je doorloopt onder begeleiding van je mentor zelfstandig een gestructureerd stappenplan, waarbij je je oriënteert door middel van testen, vragenlijsten en opdrachten. Je maakt op deze manier stapsgewijs weloverwogen keuzes voor je (school)loopbaan.

In deze opdrachten maak je o.a. kennis met de verschillende domeinen in het MBO en de indeling in niveaus. Tot de vakkenkeuze op 1 april 2026 ben je tijdens de mentorles aan het werk met deze methode.

Belangrijke informatie komt terecht in het zogenaamde 'loopbaandossier'. Dit dossier neem je mee naar de 3^e en 4^e klas en eventueel naar het MBO.

Informatie speciaal voor ouders:

U kunt als ouder gaan naar <http://sectorkeuze.qompas.nl> en daar de informatie bekijken. Tot sommige onderdelen heeft u geen toegang. Deze onderdelen zijn alleen toegankelijk voor leerlingen die een code van de mentor/decaan hebben ontvangen.

Als u het opgebouwde dossier, de vragen, of de testresultaten van uw kind wilt inzien, dan kunt u uw kind vragen om thuis in te loggen, zodat u met hem/haar kunt meekijken

U kunt op een aantal manieren betrokken zijn bij de stappen die uw kind doorloopt op Qompas:

- Vragen naar de voortgang van het stappenplan
U kunt uw kind uiteraard vragen naar de vorderingen binnen Qompas en wat hij/zij vindt van bijvoorbeeld de testresultaten. Het kan heel stimulerend werken als u als ouder/verzorger met hem/haar meedenkt over bepaalde opdrachten binnen Qompas.
- Bespreken en ondertekenen van geprinte documenten
Na het doorlopen van de stappen binnen Qompas neemt uw kind een print van het portfolio mee naar huis met daarbij de vraag of u dit met uw kind wilt bespreken en een handtekening wilt zetten. De bedoeling van deze prints is dat u een idee krijgt van de oriëntatie. Denkt u dat de testuitslagen, interesses en persoonlijkheidskenmerken (niet) passen bij uw kind? Noteer uw opmerkingen op de print of neem contact op met de mentor of decaan als u hierover een gesprek wilt hebben.

Tot slot

Het maken van een keuze voor je toekomst is een hele stap. Hou er rekening mee dat dit een proces is. Door erover na te denken, opdrachten te maken en misschien alvast eens te gaan kijken bij verschillende vervolgopleidingen krijg je meer informatie om een goede keuze te maken. Neem de tijd om er met elkaar en thuis over te praten en rustig om je heen te kijken wat er allemaal mogelijk is, zodat je je rustig kunt voorbereiden op de keuzes die je in leerjaar 3 moet maken. Voor meer informatie kan je terecht bij je mentor. Ook is het altijd mogelijk voor jou en je ouders om een afspraak te maken met de decaan.

Vriendelijke groeten,

Dhr. M.A. Meijer
Decaan VMBO–TL
meijer.m@huygens.nl

profielkeuze havo voor de Tweede Fase

Naam: _____

Klas: _____

Gemeenschappelijk Deel

☒ Nederlands

☒ Culturele en Kunstzinnige Vorming

☒ Engels

☒ Lichamelijke Opvoeding

☒ Maatschappijleer

Profielen:

0 Cultuur en Maatschappij	0 Economie en Maatschappij	0 Natuur en Gezondheid	0 Natuur en Techniek
Profieldeel verplicht V Geschiedenis <i>Kies 1 uit</i> 0 Frans 0 Duits	Profieldeel verplicht V Geschiedenis V Economie V Wiskunde A	Profieldeel verplicht V Scheikunde V Biologie <i>Kies 1 uit</i> 0 Wiskunde A 0 Wiskunde B	Profieldeel verplicht V Scheikunde V Natuurkunde V Wiskunde B
Profieldeel keuze (1x) 0 Frans 0 Duits 0 Kunst algemeen ¹⁾	Profieldeel keuze (1x) 0 Bedrijfseconomie 0 Aardrijkskunde 0 Frans 0 Duits	Profieldeel keuze (1x) 0 natuur leven technologie (NLT) 0 Natuurkunde 0 Aardrijkskunde	Profieldeel keuze (1x) 0 Natuur leven technologie (NLT) 0 Biologie
Profieldeel keuze (1x) 0 Economie 0 Aardrijkskunde			
Vrije deel (1x) 0 Frans 0 Duits 0 Wiskunde A 0 Aardrijkskunde 0 Bedrijfseconomie 0 Kunst algemeen ¹⁾	Vrije deel (1x) 0 Frans 0 Duits 0 Aardrijkskunde 0 Bedrijfseconomie 0 Kunst algemeen ¹⁾	Vrije deel (1x) 0 Frans 0 Duits 0 Aardrijkskunde 0 Bedrijfseconomie 0 Economie 0 NLT 0 Kunst algemeen ¹⁾	Vrije deel (1x) 0 Frans 0 Duits 0 Aardrijkskunde 0 Bedrijfseconomie 0 Economie 0 Biologie 0 Natuur leven technologie (NLT) 0 Kunst algemeen ¹⁾

- 1) Bij Kunst Algemeen hoort een praktische component, *kies één uit*: ☐ beeldende vormgeving / ☐ muziek
- Het vak NLT kan niet in combinatie worden gekozen met Kunst of Bedrijfseconomie.
- Voor de bètavakken geldt dat een positief advies van de vakdocenten noodzakelijk is of de toelatingstoets moet met een voldoende zijn afgesloten.
- Een keuzevak is alleen gegarandeerd als tenminste 5 leerlingen dat vak kiezen.
- Bij de keuze voor Economie is de keuze voor Wiskunde A of B verplicht.
- Bij de keuze voor Natuurkunde is Wiskunde B verplicht.
- Er kan ongeacht het profiel slechts voor één kunstvak gekozen worden.

Locatie Middenweg

Middenweg 68
1703 RD Heerhugowaard

Locatie Umbriëllaan

Umbriëllaan 3
1702 AJ Heerhugowaard

072 - 576 57 00
info@huygens.nl
www.huygens.nl